Martina Boučková

COSMOPOLIS

ŠÍLENÁ BABIČKA
na cestách

COSMOPOLIS

Martina Boučková

COSMOPOLIS

ŠÍLENÁ BABIČKA
na cestách

ÚVOD

„A to je pěkné, Toníku, co myslíš?“ radovala se Libuška při pohledu na kopii antické figury obnaženého mladíka. Samý sval a šlacha. Ideál antické krásy nezakrýval zhola nic. „To mi řekni, proč se dneska už nedělají takové šmrncovní sochy?“ vyzvídala. A hned si ji vyfotila na mobil, aby si následně exponát pro detail a umělecký dojem zvětšila. Jak posouvala obrázek blíž a blíž, nakonec se přes celý displej skvěl záznam pouze od pupíku dolů. Nebylo-li to neohrabanými prsty, pak to musel být záměr.

Tonda se díval na umělecké dílo před sebou a souhlasně kýval hlavou. Ovšem jakmile otočil oči směrem k Libušce a jejímu mobilu, hned se mu zvedly koutky úst, stejně jako obočí. „Už sis vše prohlédla?“ zeptal se posměšně.

„Vše? Teprve začínám!“ zvolala Libuška.

„Tak hlavně že víš, kde začít,“ špičkoval ji Tonda.

Libuška se na něj nechápavě podívala, ale hned jí to došlo. „Jo, ty myslíš tohle! To jen, že jsem to už vážně dlouho neviděla. Tak pro ty dávné vzpomínky… aspoň. Já jsem měla spíš na mysli, že jsme teprve na začátku… tady… té výstavy, takže toho uvidíme ještě hodně!“

„To rozhodně!“

Z TEPLA DO MARASTU

Jak moje mamka dokáže být nepředvídatelná! Vyrůst se z toho nedá – na to je bohužel pozdě – a zmoudřet vůbec ne. Když už si říkám, že mě nemůže nic překvapit, ona stejně přijde s dalším absurdním nápadem! A zase je svět vzhůru nohama. Mohla bych vyjmenovat nespočet důvodů, proč se do nějakého bláznovství nepouštět, ale má svou hlavu. Navíc mé upřímné rady chápe pouze jako věc svobodného názoru.

„Holt, Lucinko, někdo se dokáže v životě bavit, zatímco jiný se tomu vytrvale brání. Jaký si to uděláš, takový to máš."

Dovoluji si na svou obhajobu podotknout, že já se rozhodně životu nebráním. Umím se bavit.

„Po těch letech, co se známe, přece musíš předvídat, že se budu chovat nepředvídatelně," dodala s takovou jistotou, až ji to samotnou hlasitě rozesmálo. Život je plný paradoxů. Podle všeho i nepředvídatelnost by měla být předvídatelná. Ona je prostě svá. A to jsem si bláhově myslela, že přijde čas, kdy se usadí a bude z ní pohodová babička. Jenže podle mých měřítek. A to by nešlo, že. V tomto ohledu tedy znovu zabodovala moje naivita.

„Lucinko, holčičko moje, to, co ty považuješ za ideální, ještě nemusí být ideální pro druhé," usadila mě, aby mi došlo, že já tomu tady nešéfuju.

„Ale nemysli si, i na mou skvělou náturu má okolní svět vliv. Ruku na srdce. I já jsem jiná než před deseti nebo dvaceti lety." Pak na mě významně mrkla, aby mne snad uklidnila, neboť pokračovala: „Ale neboj, úspěšně se bráním jakémukoliv zahořknutí. A řekla bych, že v zásadě jsem díky zážitkům a zkušenostem spíš o něco bohatší."

Ale co! Já jsem teď hlavně *zamilovaná*! Je to úžasný pocit. Ani bych nevěřila, že bych ho mohla ještě někdy znovu prožít. Jako by to bylo poprvé, ale lepší. Martin je skvělý, děti ho mají rády a já jsem za to opravdu vděčná. Začátkem listopadu jsme se přestěhovali a můj původní byt jsem pronajala jednomu rozvedenému pánovi. Vypadal slušně, snad z něho neudělá nějaký hampejz.

A sotva jsme si stihli v Martinově domě uspořádat svoje věci, mamka přišla s tím, že: „Děťátka, holoubátka, buďte prosím tady na maminku a Martina hodní, já teď musím zajet do teplých krajin. Začínají mě tu z té zimy bolet kosti."

Nedala si to vymluvit. Že prý se musí pořádně využít důchodcovská sleva na vlak. „Než to zruší, nebo než tu nebudu," usoudila a přidala ještě nějaké nevyvratitelné důvody, aby bylo jasno, že jí to nevymluvíme.

Ukecala svého kamaráda Tondu, majitele pizzerie, aby s ní vyrazil na místo činu, odkud pizza pochází. Je mi záhadou, že se takový dědoušek nechal přesvědčit. Ale stalo se. Nasedli do vlaku a vyrazili. A aby nám prý nebylo tak smutno, dostali jsme na hlídání jejího bígla Vencu.

Moje mamka miluje cestování! Mnohokrát vyprávěla o svých výletech, na něž se vydávala společně s dalšími lidmi, s nimiž se seznamovala v průběhu svého života. Někdo vyjde ven a za chvíli už navazuje nové kontakty. Jiný by se ostatním raději vyhnul. Jenže ona byla vždycky taková. Nasadila úsměv, vyrazila do světa a vrátila se se seznamem dalších nových přátel. Někdo by řekl známých. V jejím případě to ale znamenalo, že pokud se znovu setkají, mají si co říct a mohou se na sebe spolehnout. Nikdy se toho nebála.

„Na lidi mám čuch. A obzvláště, pokud jsem s takovými dobrodruhy jako já, tak to se už vůbec nemůže nic stát," tvrdila. „Já

přece nebudu sedět doma na zadku a čekat, až si pro mě přijde zubatá. Když si budu užívat života někde ve světě, tím spíš mě nenajde." A začala se smát.

No jo, z tohoto úhlu pohledu zubatá snadno dopadne jako otravný byrokrat, který zvoní jen v místě trvalého bydliště. A v případě neúspěchu jí nezbyde než vložit do schránky lístek s textem: *Protože jste nebyl doma, laskavě se osobně dostavte ve stanovených úředních hodinách tam a tam. S pozdravem Smrtka.*

„Člověk musí v životě podstoupit trochu toho rizika, než aby se nechal zlomit nějakou depkou," dodala. Ví, co dělá. Má to zmáknuté. Žádné obavy. Už to přece říkala mockrát. Není malé dítě. Nepotřebuje dozor. A tak dále.

„A co ubytování? Víš, Benátky nejsou zrovna…"

„Neboj, všechno je zařízené," skočila mi do řeči.

„Vážně?"

„Trochu důvěry, Lucinko, já se ve světě neztratím," upozornila mě na fakt, že já nejspíš ano. „Všude jsou stejní lidé, jen ti, co sedí doma a nikam nevyrazí, si o nich myslí svoje."

Znala tedy adresu, kam jedou. I to, kde je řidič nějakého pana Morettiho má vyzvednout a odvézt k nim domů. Podle všeho do většího, velmi pěkného stavení s rozsáhlým pozemkem. A to, že jsou dva důchodci, bylo prý v dané situaci víc než žádoucí. Zajímavé. Netušila jsem to. Protože kdybych to věděla, hned bych pochopitelně vyzvídala dál: Proč je nějaký Talián nadšený z toho, že si u sebe – a to úplně zadarmo – ubytuje právě dva české důchodce? Nehledá snad levnou pracovní sílu? Nemá nějaké nekalé úmysly?

Jenže mamka by mě v tu chvíli hned pleskla nějakou dobře mířenou poznámkou přes tvář. Jasně, jsem přesně ten člověk, co

sedí doma na zadku a pak ho napadají takové věci. Ale co když je to jen přirozený a zdravý pud sebezáchovy, ha?

Věděla jsem houby. Kdybych znala souvislosti, došlo by mi, jak je celý ten návrh vlastně nádherný. Vše ale mělo přijít postupně. A já jsem měla být v pohodě. Mamka je přece zcestovalá a má velké zkušenosti.

Sotva jsem si to takhle v hlavě srovnala, rozdýchala, hned mě z mého falešného klidu vytrhávaly některé zajímavé telefonní hovory. Jako třeba: „Tak jsme ve Španělsku. Lucinko, je tu nádherně!" prohodila mimoděk.

„Jak ve Španělsku? Neříkala jsi, že razíte do Benátek? Odkdy jsou Benátky ve Španělsku?" Pecka!

„Ale prosím tě, buď v klidu. Jasně že vím, kde jsou Benátky, však jsme tam také byli, ale pak se to nějak vyvrbilo…"

Vyvrbilo. Zvláštní slovo. A pár dní předtím se také vyvrbilo i toto: „Hele, Lucinko, mohla by ses zeptat, jak je to s kaucí, když jsi český občan a došlo by třeba – pochopitelně nedopatřením – k tomu, že by tě v Itálii zatkli? Jak říkám: omylem. Za nějakou banalitu. Ono se to vysvětlí, ale…"

„Prosím? Koho by zatkli? Mami, nevoláš mi právě…"

„Z basy?" skočila mi do řeči. „Ale ne, kdepak… Jen mě to zajímá. Víš, kdyby náhodou… Pro jistotu. Ale už musím končit. Ještě se ozvu."

„Mami! Myslím, že bychom měly něco probrat," polykala jsem na sucho.

A takhle bych mohla pokračovat dál. Ohledně jakéhosi nezvyklého nákladu v letadle, který zaměstnal všechny na palubě, až se málem strhla katastrofa. Nebo o jistém vylamování zámků, protože: „Věděla jsi, Lucinko, že jsou místa na světě, kde někteří lidé

nerespektují soukromé vlastnictví, a ty s tím třeba nic moc nenaděláš?“

„Tak ale to je snad všude, ne? Co třeba zloději?“ dodala jsem.

„No jak se to vezme. Ale o tom ti budu vyprávět později. Musím končit.“

Bylo toho na mě příliš. Takové dotazy a hovory u mne vedly v prvé řadě ke zvýšené konzumaci čokolády. Přitom jsem si v hlavě přehrávala její věty, abych tomu obsahu dala nějaký smysl a řád, což se mi ne vždy úspěšně dařilo. Stále jsem však díky svému novému klidnějšímu já doufala, že se to přece jenom později vysvětlí. A že se mamka určitě nezapletla do něčeho, pro co ani to málo, co mám na účtu, nebude stačit k zaplacení kauce či výkupného.

Přituhovalo. Konec října patřil k posledním fázím nejteplejšího podzimu, jaký si snad pamatuji. Zato v listopadu byl marast, že ani Venca nechtěl trávit venku žádnou zbytečnou minutu. Jen vykonal potřebu a hned zalezl do teplíčka. Dny, kdy bylo relativně příjemně, by se daly spočítat na prstech jedné ruky. A dokonce napadl první sníh.

A tak mi nějak po celou dobu přišlo, jako by ani neodjeli, protože jsme byli dost často na telefonu, hlavně děti. Když se v druhé půlce listopadu vrátili, všichni jsme na ně čekali na nádraží, abychom je z vyhřátého vlaku naložili rovnou do vyhřátých aut. Takový byl původní plán. Já s Martinem a dětmi a Tondův vnuk Hynek.

Jenže vlak měl zpoždění, což znamenalo, že jak naše auto, tak i Hynkovo vychladlo. Jakmile byl ohlášen blížící se spoj, už jsme stáli na nástupišti. My dospělí jsme se klepali zimou, ale děti se mezitím honily okolo nás jako kolem ztuhlých, zmrzlých kuželů. S každým slovem nám z úst odcházela hustá pára, která by se dala

krájet. Červené uši, rudé špičky nosů. Tiskla jsem se ke svému kelímku s kafem; za daných třeskutých podmínek jako k jedinému akceptovatelnému milenci. Snad jen Martin, v kabátě se zvednutým límcem a tlustou šálou, vypadal, že by mu zima vadila nejméně.

„Bože, co to tu máte za počasí?“ vyhrkla mamka, když vystupovala z vlaku, jako by to byla naše chyba. „To jste nemohli zařídit lepší?“ zubila se, ale hned spustila v docela jiné tónině: „Děti moje! Po vás se mi tak stýskalo! No pojďte ke mně, ať vás můžu pořádně políbat. Aspoň deset hodin jsem nikoho nelíbala, takže mám na tváři ještě otisky jižního slunce. Honem, než se vypaří! Honem ke mně!“

Janča s Vojtou se k ní přitiskli, co nejvíc to šlo. Lepili své ledové tvářičky na její horké, ba rozpálené z přetopeného vlaku.

„A s kým ses tedy líbala předtím?“ chtěla jsem se dozvědět. „Před těmi deseti hodinami?“

„Však počkej, až ti všechno povyprávím.“

„Babi, babi, cos nám přivezla?!“ naléhal zvědavý Vojta. Aby ne, když jim bylo slíbeno, že jim toho babička přiveze spoustu.

A taky že odvětila: „Mám spoustu historek!“

„Babi! Povídej!“ žadonili potomci.

Martin si převzal matčin batoh: „Teda je těžší, než když jsi odjížděla. Neříkala jsi, že to bude naopak? Jak vyjíte všechny zásoby?“

„Všechno jsme snědli. A ještě toho spoustu vezeme pro vás. Hlavně španělskýho sejra, to se pomějete! Pro každého mám pořádný koláč.“

„Babi, ty jsi pekla?“ zeptala se Janča.

„Tak pekla, nepekla. Ale tohle je koláč sejra. Nebo chceš-li – bochník.“

„Jak to, babi?“ divila se dál Janča, jelikož u nás se vždycky kupuje sýr na plátky po sto gramech. Teď to nějak nemohla pochopit, cože to tedy má babi v tom svém letitém ruksaku.

„Počkej, doma ti to ukážu. To budeš koukat!“ A pak se otočila na Vojtu. „A ty budeš taky koukat! Všichni budete koukat!“

Už jsem se těšila. Protože to koukání mělo být hlavně v teple. Rozhodně lepší volba než ten štiplavý mráz.

„Tondo, nezlobila tě Libuška?“ vyzvídal Martin.

Tonda si zapnul bundu až k bradě. Snažil se do límce ponořit svou hlavu jako želva do krunýře. „Libuška? Kdepak.“

„Ani na chvilku?“ podivila jsem se.

„Kdo by se na ni zlobil? Libuška je hodná holka. Je to prostě taková víla.“

Obrátila jsem se k ní, jestli tu je řeč stále o stejné osobě. Moje mamka a víla… Musela jsem si to v hlavě ještě několikrát zopakovat. Ale vlastně proč ne? I na Hynkově tváři to přirovnání vyvolalo mírné zvednutí koutků. Podíval se na mou matku, vílu s prapodivně trčícími vlasy, do nichž se opíral studený vítr. Víla s nazlátlou pletí, jen kolik se zvládly jižní paprsky opřít do její tváře, s vráskami kolem úst a s modře zářícíma očima. Nikdo si asi ještě nepoložil otázku, jak vypadají víly, když odejdou do důchodu. Nejspíš takto: Když přijedou domů, všichni mají radost.

„Babi, babi, jaké to tam bylo?“ nedočkavě naléhal Vojta. „A kolik jsi vydělala?“

„Vojto?“ podivila jsem se, kam na to chodí.

„No mami, babi přece hrála na ukulele.“ Jasně, hned mi to došlo. Asi mi jen dočasně zamrzl mozek. Vždyť to byl taky Vojtův nápad s tím kloboukem na náměstí.

Hynek vzal Tondu za paži. Já jsem kráčela půl kroku za nimi a držela se Martina. Moje mamka byla ověšená zvědavými vnoučaty.

Takže i když jsme každý den byli spolu v kontaktu, stejně to asi pořád bylo málo. Děti vzhlížely ke své babičce jako k bohyni. Nedá se nic dělat. Někdy jsem až na druhém místě. (A když je poblíž Venca, soutěžíme spolu i o to, kdo se nakonec propadne na třetí příčku.)

„A kdepak jste nechali Vencu?" zeptala se.

„Babi, čeká na nás doma," hned naskočil s odpovědí Vojta.

„Fakt jsme ho přemlouvali, aby jel s námi. Ale jak vystrčil tlapky do té studené mokré trávy, hodil na nás tak utrápený výraz…"

„Jo, to on umí. Moc dobře," smála se.

„Tak jsme ho nechali doma."

„To je dobře," obrátila se na vnoučata. „Hlídá, že jo?"

Přesně. A raději jsem před jeho eventuálními obhlídkami uvnitř objektu zavřela dveře do kuchyně a do ložnice. Občas se tváří, jako když neumí ani do pěti počítat, ale jeho mazanost je vyhlášená. Žádné jídlo nesmí zůstat bez dozoru. Tady funguje jasná rovnice: nehlídané jídlo = bíglovo jídlo.

„Než jsme odjeli, pustila jsem mu ještě televizi," prohlásila vzorná Janča a moje mamka ji láskyplně pohladila. „Jsi zlatíčko."

Pomalu jsme se přesouvali směrem na parkoviště. Rychle to ani nešlo, dost to klouzalo. Byli jsme jako jedna šťastná rodinka. A byla to pravda. Vždyť jsem šťastná. Mám muže, který mě respektuje a miluje. Mohu se o něj opřít. A nejen ve chvíli, kdy mi na zledovatělé cestě pěkně podkluzují boty. Taky se mi vrátila mamka z výletu. Kompletní, živá, zdravá. Plná historek. Jak jinak. Vždycky si to umí užít. A taky mám děti, které teď doslova zářily, byly plné

něčeho, co my dospělí už neumíme. Sálala z nich upřímná radost a nadšení. A pak tu byl Tonda. Spokojený, šťastný, vyčerpaný. Myslím, že si to taky skvěle užil a že teď by jistě nejvíc ocenil, kdyby nemusel alespoň týden nic dělat.

Na přivítanou se spustila další hustá chumelenice. Stačila chvíle a už i naše auto bylo zlehka pocukrované vločkami. A k tomu na mě šel hlad. Hynkův Mini Cooper mi připomněl muffin. Těšila jsem se domů. Možná i na toho „sejra", co nám přivezla mamka, nebo spíš na ty dobroty, které jsme připravili.

Sníh jsem z auta smetávala smetáčkem, zatímco děti svýma zmrzlýma rukama, rukávy, zády. Smály se. Mamka malovala na kapotu jedním tahem prasátka, Janča srdíčka. Vojta se nechal inspirovat spíše prasátky a trénoval je, kde se dalo.

Rozloučili jsme se, nasedli do svých vozů a vydali se domů. Martin řídil. Já jsem si užívala místo spolujezdce, pozorovala rej vloček za okny a splašené staré stěrače, které je bezmocně rozháněly pryč. Lidé v ulicích chodili v předklonu, aby se jim co nejméně bílého studeného chmýří dostalo až na tvář.

Mamka seděla vzadu uprostřed, z každé strany jedno vnouče. Všichni tři se drželi za ruce. Bylo to až dojemné.

Auto nadskočilo, železniční přejezd.

„Všechno, všechno vám povyprávím," ozvalo se ze zadní části auta. „Jen počkejte, až budeme pěkně doma, aby nás slyšela i maminka s Martinem."

Jen jak jsme dorazili, už nás za dveřmi vítal natěšený Venca. Pobíhal, štěkal, vyl. Jeho drápky cinkaly o dlažbu. Byl strašně nedočkavý.

„Už to bude, zlatíčko!" volala na něj hlasitě ta naše slavná cestovatelka, jako by mezi nimi nebyly jedny dveře, ale půlka Velké

čínské zdi. I děti si zacpávaly uši. „No, musím nahlas, vždyť já se přes ten jeho štěkot ani neslyším. Martine, no tak, nenech to ubohé zvíře tak dlouho trpět," popoháněla ho, když ve svém svazku nemohl najít ten správný klíč.

Jakmile se dveře otevřely, Venca skočil mamce do náruče. Bylo to pro něj snadné, když si dřepla jako návnada. „Ty můj miláčku, ty moje lásko, to víš, že se mi po tobě strašně stýskalo. Venoušku, kočičko moje…"

„Babi, Venca není kočička," opravoval ji Vojta.

„Venoušek je moje všechno, klidně i kočička. To víš, že jo, miláčku, že bych byla moc ráda, kdybys mohl jet s námi, ale to tentokrát nebylo možné. Neboj se, brzy spolu zase někam vyrazíme."

„A kampak?" zvědavě jsem nadzvedla obočí. „Vždyť jsi teď dorazila a už hned myslíš na nějaký další výlet?"

„Ne hned, neboj, Lucinko, ještě vás musím nějakou dobu oblažit svou přítomností. Abyste si pak víc vážili svého soukromí."

„Tak to jsme moc rádi," odpověděl za mě Martin. Moc dobře jsem slyšela tu ironii v hlase! Ale přátelskou, to zase bacha.

Když už jsme se usadili v obýváku, Venca stočený do klubíčka v mamčině klíně, Janča se odvážně zeptala: „Babi, a ty jsi byla ve vězení?"

Já a Martin jsme se ve stejnou chvíli odtrhli od kuchyňské linky, kam jsme se zašili pod záminkou přípravy kafe a nakrájení dortu. Koupeného. Hlad už jsem zalepila zhltnutím špatně ukrojeného kousku. Schválně.

„A kdopak ti to povídal?" podivila se naše cestovatelka. Přičemž to vypadalo, jako by hluboce přemítala, o kterém konkrétním zákroku, jenž ji dostal minimálně na policejní stanici, ta její

zvídavá vnučka mluví. Protože má neklidná matka tam byla za svůj život předvedena hned několikrát. A pokaždé v tom byla nevinně, samozřejmě, prý jen hájila vyšší cíle bez ohledu na režim.

„Mamka," přiznala sebevědomě Janča.

Jasně, ještě ukázat prstem. Pěkně na mě. Všichni se otočili. V tu chvíli jsem byla hvězda, nebo výstavní informátor. Stačí si vybrat. Zatímco mamka byla dobrodružka, víla, Libuška…

Zatáhla jsem závěsy. Takový marast. Nepamatuji se, kdy naposledy byla na přelomu listopadu a prosince tak příšerná zima. Na jihu vážně muselo být příjemněji. Já bych tu zimu zakázala!

„Tak co, jak to bylo s tím líbáním?" strčila jsem do jejího ramene.

„Nespěchej… nebo si ještě něco uženeš," vpálila mi zpátky. „Chtěla bys to vědět první, abys to pak všem mohla vyzvonit, že jo? Ale kdepak! Tohle je moje vyprávění."

„Dobře… Vždyť už mlčím. Vidíš? No tak se podívej." Podívala se. „Vidíš, už mlčím."

„Vidím, že mi do toho pořád kafráš," zasmála se. Dobrodružka. Víla. Libuška. „Takže nasedli jsme s Tondou do vlaku…"

„Ale babi, to víme! A jak to bylo dál?"

„Víte, víte, ale i ve vlaku se může ledacos přihodit…"

VLAKEM DO LINCE

Na několikadenní výlet do Benátek si tedy dobrodružka Libuška zabalila jen svůj vzpomínkami obtěžkaný letitý batoh. Člověk toho prý ve skutečnosti zase tak moc nepotřebuje. Tonda se nechal inspirovat a těžko by kdo v kupé uvěřil, že to nejsou jen turisti, kteří míří na pamětihodnosti do Prahy a hned zase zpět.

Když si k nim do vlaku přisedla jedna cestující, nemohla přijít o tu příležitost, aby si s ní Libuška hned nezačala povídat.

„A kam že to jedete?“ zeptala se po chvíli ona neznámá.

„Do Benátek!“

„Nad Jizerou?“ divila se dál.

„Co vás nemá. Do těch italských.“

„A kde máte zavazadla?“ stále vyzvídala. Upřímně, takové otázky dobrodružka Libuška zbožňuje. Miluje, když může druhého vykolejit tím, že sama je příkladem minimalismu, který jí přináší radost.

„Tady přece.“ Ukázala na batohy.

„A ty další?“

„Prosím vás, kdo by se s tím tahal.“

Venku bylo pošmourno, listopad, jak se patří. Listí bylo většinou již spadané, teploměr ukazoval pět stupňů, foukal silný vítr. Libuška si chtěla ohřát kosti, ale předpověď počasí přitom uváděla, že v Benátkách bude maximálně dvanáct stupňů přes den s vyhlídkou možného deště. To moc „hřejivě“ nepůsobilo. Varování obdržela, stejně jako protáhlý obličej, ale holt má svou hlavu.

V Praze s Tondou přestoupili do Jižního expresu. Před sebou měli zhruba tři hodiny jízdy do rakouského Lince. Jenže všechno

neprobíhalo tak hladce, jak by si možná Tonda představoval. Ovšem Libuška byla ve svém živlu. Dovolená vypulírovaná jako z powerpointové prezentace? Kdeže! Věci přicházejí a odcházejí a ono to vždycky nějak dopadne.

Jenže udržet Libušku několik hodin v klidu a mlčky, to byl vždy nadlidský úkol. Navíc když se v kupé ještě namanula jedna rodinka s dvěma dětmi. Neodolala, hned se začala seznamovat a rovnou se pustila do vyprávění různých historek. Ti šťastlivci mířili za svou babičkou a dědou do Velešína. Děti do sebe neustále strkaly, jejich matka se je snažila bezúspěšně zklidnit, zatímco otec studoval nějakou příručku, přičemž si neustále narovnával brýle na nose. Nejspíš šlo o zlozvyk, protože to nevypadalo, že by mu brýle nějak sklouzávaly.

Když sebou vlak cuknul o necelé dvě minuty dříve, než bylo uvedeno v jízdním řádu, otec se podíval na své hodinky, aby kriticky zhodnotil, že tohle by se v Japonsku v žádném případě stát nemohlo.

„Tak tam budeme aspoň o něco dřív," podotkla jeho manželka, mazající dětem chleby pomazánkou. Děti zajásaly. Ale svého zahořklého manžela tím nenadchla.

„Jízdní řád je od toho, aby se dodržoval," spláchl to její choť.

„Tak znáte to, stát se může ledacos, i když se jede podle řádu," jala se Libuška narušit jejich výměnu názorů. Mohla to nechat být. Ale to by ji to nesmělo někde uvnitř hlodat. „Vždyť to není tak dávno, co jel vlak do Velkého Meziříčí bez strojvůdce! To víte, že z toho lidi začali hned bláznit. Znáte to: panika. Klidně si v tu chvíli mohli myslet, že vlak někdo unesl. Že ho přepadli teroristi, protože to není samo sebou, aby si jen tak mírnix týrnix jel po trati, a přitom jeho strojvůdce zůstal venku."

„No to snad ne!“ Žena se vyděšeně chytla za hrudník. Jenže v té samé ruce, o niž se opíral tlukot srdce, ještě tiskla tupý nůž s pomazánkou. Červená halenka nezůstala bez poskvrny. Neváhala a hned se pustila do okamžitého obratného čištění. Jenže její obě ruce a klín byly již plné věcí. Z obav, že by při hledání kapesníku mohla ještě něco převrhnout, raději vše posílala po směru k oknu čili k dětem. Jedno dítě, druhé dítě, z ruky do ruky, nůž, miska, chleba. A že ty věci byly tři, holčička sedící dále od maminky se dostala do těžko řešitelné situace, neboť nevěděla, co si počít s tou první. Tak ji v dobré víře nebo prostě zbrkle poslala ještě dál: k Tondovi, sedícímu přímo u okna. Tonda tak znenadání držel tupý nůž, s čepelí nahoru jako pochodeň obalenou krémem.

„To se mi zdá silně nepravděpodobné,“ podotkl vážně její choť. A podíval se na družnou Libušku se značnou nedůvěrou a pochybami o jejím duševním zdraví. V hlavě si vykonstruoval představu, že lidé od určitého věku obvykle vše akorát pomotají, popletou a ostatní tak uvedou v nehorázný zmatek.

Následně posunul úhel pohledu doprava. Na Tondu s nožem, což způsobilo drobný záškub v jeho levém obočí. Pak na svou ženu horečně čistící halenku. To už zvedlo obě jeho prořídlá obočí. Pak zpátky na Tondu. V tu chvíli už nejspíš zaznamenal silný zkrat ve vlastních závitech, nebo se rozhodl, že to bude raději ignorovat. A místo toho si znovu narovnal brýle.

Jeho manželka útlocitně pracovala na pulírování halenky s mizivým úspěchem. Mezitím se děti pustily do polopřipravené svačiny. Jedno baštilo již namazaný chléb, druhé z bochníku vyďobávalo měkký střed. To nejlepší, co se dá s takovým pořádným kusem čerstvého pečiva dělat. Je statisticky dokázáno,

že vyďobávání měkkého středu jednak pozvedává náladu a chléb beztak chutná vždy lépe než pak ukrojený krajíc.

„Ale kdepak, to se stalo," zdůraznila Libuška se vztyčeným ukazovákem.

„Prosím vás, kde jste k tomu přišla, aby se vlak rozjel bez strojvůdce? Vždyť to je holý nesmysl! Odporuje to těm… fyzikálním zákonům a taky tomu… technickému… principu…," snažil se najít ta nejvíc echt fundovaná slova, aby bylo jasné, jak s tím nesouhlasí. „A taky jsem o žádném přepadení nikde nečetl. To by se neutajilo!" Celý se rozzářil. Teď na to kápl! Protože on přece všechno ví, všechno zná; na něj si jen tak nepřijdete.

Jenže Libuška se nikdy nenechá snadno odradit: „Však to taky nikdo netajil." Usmála se a po dvouvteřinové pauze pro zvýšení napětí pokračovala: „Strojvedoucí byl v tu chvíli venku, protože chtěl opravit brzdu. Jak vypustil ventily, tak se brzdy uvolnily, dveře se automaticky," tleskla a zasyčela, jako by předváděla pneumatické zavírání dveří, „zavřely a uvolněný vlak se samospádem z kopečka vydal do Meziříčí."

„Ach, to snad ne!" Žena si dalším úlekem přiložila kapesník k ústům a tváři. Pomazánka se jí obtiskla na obličej. Muž jí gesty naznačoval, co se přihodilo.

„A protože byly vypuštěné ventily, nešlo ani brzdit záchrannou brzdou. Co vám budu povídat. Jen si to představte. Někdo se podíval z okna, viděl, jak strojvedoucí mává na svůj vlak, a pak všem dojde, že to není vtip."

„A jak to dopadlo?" děsila se ta žena.

„Nakonec dobře. Přejel přes tři mosty, projel tunelem a po šesti kilometrech v Meziříčí zastavil. Všichni to přežili," odpověděla s úsměvem, jako by vtom měla prsty.

„To je strašné," vydechla paní. „Teda nemyslím to, že to přežili, ale rozumíte, v dnešní době… Jen si tak sednete do vlaku a pak tohle… Bez strojvedoucího! Klidně to mohlo být přepadení. Dneska se dějou příšerný věci, to máte všude… každou chvíli… něco…" Když se však zahleděla na přísný, nesouhlasný manželův obličej, kuňkavě se zeptala: „Myslíš, že je to možné, Miloši?"

Miloš otráveně polkl a začal lustrovat internet, aby dokázal, že nikde není o tom nesmyslu ani zmínka. Jenže záhy musel zatrpkle přiznat, že to pravda je. Jelikož ale bylo nutné nepřijít o své macho otěže, pustil se do kritiky: „No jistě, to jsem si mohl myslet! Za vše může lidský faktor. Kdo není ve střehu, ten se akorát diví. Kdyby lidi dodržovali návody, nemohlo by se nic stát! Jasně tam bylo napsáno, jak tu vidím: *Nikdy neodstavuj střadačovou brzdu na obou podvozcích zároveň!* Ale když si někdo myslí, že je chytřejší než manuál, dobře mu tak…"

Manželka s pootevřenými rty kývala hlavou, jak je ten její manžel obdivuhodně chytrý a vždy najde hlavní příčinu problému.

Děti historka naprosto pohltila. Hned vystřelily k oknu, aby se vtěsnaly mezi Libušku a Tondu. Přilepily své prstíky a nosy na sklo. Bylo zřejmé, koho hledají. Zapomenutého strojvůdce. Bez ohledu na to, že ten by samozřejmě musel běžet rychlostí vlaku, aby byl vůbec zahlédnutelný. Což ty malé makovičky nějak nestihly zpracovat. Navíc nebylo téměř nic vidět. Venku tma, po skle se táhly provazy deště. Poblíž trati bylo možné leda tak mlhavě sledovat jen to, jak silný podzimní vítr klátí holými korunami stromů. Děti se tlačily, výdechy zapařovaly sklo a Tonda, který rovněž seděl u okna, šermoval rukou s nožem, aby nezašpinil žádné z dítek tou pomazánkou, jež už začínala podléhat gravitaci.

„Tam! Podívej! Tamhle někdo je!“ vyděšeně vyhrklo jedno z nich. Všichni se hned na povel otočili stejným směrem. Nedávalo to smysl, ale každý chtěl vidět, koho tam vidí. Už to tak prostě je, když někdo zavelí „hele“, všechny oči to svede jak magnet k cíli dřív, než mozek stihne situaci zhodnotit a chladně prohlásit: blbost. Jenže v rozsvíceném kupé v tu chvíli akorát tak zírali na svůj odraz ve skle. Navíc kvůli hluku ani nikdo nezaregistroval, že se také otevřely dveře. V odrazu skla se objevil obrovský obrys postavy. Po vyslovení otázky: „Přistoupili?“ obě děti začaly hystericky pištět, jako by spatřily ducha.

„Mami, to je strojvedoucí?“ zeptala se po chvíli zadýchaně menší holčička.

„Ne, to je pan průvodčí,“ odpověděl místo matky všeznalý otec.

„A kde je strojvedoucí?“ Dítě si málem zase přelámalo jazyk z tak těžkého slova.

„Ten přece není ve vagonech,“ pokusil se laskavým tónem vysvětlit průvodčí, jenže pokračování jeho věty, „ten řídí lokomotivu,“ už přes další vysoký pískot nebylo slyšet.

„Tak ticho, bude tady ticho?“ snažila se o klid jejich matka. Průvodčímu praskaly ušní bubínky a tepaly spánkové kosti. Zoufale zakroutil hlavou, vyšel na chodbu a otočil se k oknu. Snad aby vyčkal, než se to v kupé uklidní. Vyhodit je nemůže, zfackovat taky ne, i když shledává, že poslední dobou má ke krajním řešením docela slušně našlápnuto. A tak tam stál a dumal, jestli mu tato práce ještě přináší tu kýženou radost i jindy než při pohledu na výplatní pásku. Ačkoliv si náhle připustil, že ani to už na něho moc neplatí.

Starší holčička strčila do druhé, která v tu chvíli taky ztichla, a řekla: „Hele, mami, už ho taky hledá.“

Průvodčí se chvíli poté, co konečně zaznamenal svatý klid, znovu vrátil ke dveřím. Otvíral je ale tentokrát velmi pomalu, snad aby to nezakřikl. „Mohu tedy vidět vaše jízdní doklady?“

Jedna z holčiček však stále naléhala: „Mami, zeptej se ho.“

„Nech toho,“ tišila ji matka.

„Mami…“

„Co bys ráda věděla, holčičko?“ optal se průvodčí, načež v sobě děvče spolklo poslední zbytky sebevědomí. Ale její sestra to zkusila místo ní: „Viděl jste pana strojvedoucího?“

„Samozřejmě,“ culil se průvodčí. Začal tedy doufat, že to nakonec nebude tak zlé, když dítě ve vlaku pokládá jinou otázku než tu, která souvisí s free wifi.

„A kdy?“

Průvodčí se trochu podivil, ale upřímně odpověděl, jako by se ptal sám sebe: „Asi před deseti minutami?“

„Takže je vše v pořádku,“ pokusila se to jejich matka uzavřít. Schytala však akorát manželovo údivem nadzvednuté obočí, že to vůbec ještě řeší.

„Samozřejmě,“ odpověděl průvodčí.

„Nic se neděje,“ zdůraznil Miloš. Hlava rodiny totiž opětně zatoužila po posledním slovu a ještě kývla na průvodčího, jako by to byl jeho letitý známý, od něhož lze očekávat zpětné pokývnutí na souhlas.

„Ano, sice nevím, co by se mělo dít, ale nic mimořádného se neděje,“ usmál se a vyčerpaný odcházel.

Děvčata si sedla, trucovitě překřížila ruce a jejich otec se zase mohl v klidu pustit do studování nějakých materiálů.

„No nevím, Miloši, jestli to byl dobrý nápad, jen se podívej na to počasí,“ povzdychla si žena.

„To je jen tady. Za chvíli se to protrhne a vyjasní se. Díval jsem se na radar," zdůraznil.

Žena to akceptovala a otočila se směrem na Libušku a pak na Tondu se vztyčeným nožem. Natáhla se a rozpačitě si nůž převzala. „Pardon," omlouvala se a pak dodala směrem k dětem: „Víte, ony jsou holky strašně chytlavé."

„My nejsme chytlavé," bránila se jedna z dcer.

„Tamten vlak do Meziříčí, to byl jen takový motoráček. O jednom vagonu. Však víte," přidávala Libuška. „To by se tady stát nemohlo. Jak to má víc vozů, tak to ani nejde. Ono není čeho se bát. Vlaky jsou bezpečné. Rozhodně víc než auta. Jako sem tam se něco semele, ale opravdu výjimečně. Třeba když jsem asi před pěti lety jela do Budějovic, tak vlak najednou zničehonic zastavil kousek před nádražím. Zprvu jsme si mysleli, že čekáme jen na zelenou, ale ten smrad, víte, ten nám vrtal hlavou. Mezi vagony pak chodil průvodčí a opakoval: Vlak bude evakuován. Zůstaňte v klidu. Žádnou paniku. První půjdou senioři a matky s dětmi. Víte, ona totiž hořela lokomotiva."

Do Velešína to sice byla ještě necelá hodina, ale rodina nějak uznala, že se podívají, zdali nenajdou volné místo v jiném kupé.

„Mám takový pocit, Libuško, jestlipak jsi je nevyplašila," dodal Tonda.

Libuška se na něho usmála. „Už to tak vypadá." Otočila se k oknu, chvíli ostřila, i když v té tmě toho stejně moc vidět nemohla. „Hele, rozumbrada asi měl pravdu. Zdá se, že se to protrhává. Tohle bude skvělý výlet. Cítím v kostech, že si to báječně užijeme!" dodala nadšeně. Těžko říct, z čeho vlastně vycházely její předpoklady, ale budiž, možná za to vážně mohou kosti.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Šílená babička na cestách**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.